

Судова реформа України крізь призму європейських стандартів

Гоцуляк В.М. - студентка навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: доцент кафедри загально-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент - **Букач В.В.**

Кращі науковці та громадські діячі з групи Реанімаційний пакет реформ, розробили законопроект, покликаний зміцнити незалежність судів від тиску політиків та суддівського керівництва.

У разі прийняття документу, розробленого адміністрацією Президента, президент, поряд зі збереженням старих повноважень, може отримати ще й нові можливості впливати на суди. Тому що, він зможе:

- ліквідувати суди;
- підписувати посвідчення суддів і голів судів, хоч до призначення останніх він не має жодного стосунку;
- приймати від суддів присягу на вірність президенту;
- переводити своїм указом суддів, у тому числі до всіх судів вищого рівня.

Тобто кожен крок у кар'єрі судді залежатиме від президента. На нашу думку зазначені повноваження дещо не відповідають проголошеному курсу на утвердження європейських стандартів у державі, а також окремим конституційним нормам.

Для проведення повноцінної судової реформи потрібні зміни до Конституції, процесуальних законів, виправлення помилок, які констатувала Венеційська комісія.

Про це йшлося під час прес-брифінгу "Судова реформа: що очікувати від завтра", який відбувся 27 березня в Українському кризовому медіа центрі. 28 березня 2015 року набрав чинності закон "Про забезпечення права на справедливий суд".

Для підвищення авторитету судової влади потрібні конституційні зміни, про що наголошує і Венеційська комісія. Зокрема, у її висновку йдеться про необхідність зменшення ролі Президента України та Верховної Ради України у формуванні суддівського корпусу та у кар'єрі судді.

Оскільки запуск судової реформи триває надто довго, це зумовило як певне розчарування людей в судах, так і віру у позитивні зміни в цьому напрямку. Важливо створити умови для формування дійсно незалежної гілки влади задля справедливого судочинства.

На часі зараз внесення змін до Конституції України та до усіх законів, що на цей час регулюють реформу судової влади: зокрема і до Закону України "Про очищення влади"[2] та Закону України "Про відновлення довіри до судової влади України "[3] Закон України «Про забезпечення права на справедливий суд» [4] від 12.02.2015.

Зазначений Закон передусім націлений на відновлення довіри до суду, адже саме це є запорукою ефективного судочинства. Як вбачається з пояснювальної записки до Закону, він спрямований на забезпечення права осіб на справедливий суд, відновлення довіри до судової системи, посилення авторитету судової влади, удосконалення роботи судової системи та функціонування її органів, але так це чи ні, розглянемо далі.

Отже, зміни, внесені до процесуального законодавства, можна назвати позитивними та такими, що спрямовані на забезпечення прав та свобод громадян під час здійснення судочинства. Якщо дивитись на перспективу, то, як показує практика, всі зазначені вище зміни зможуть покращити ситуацію та зміцнити довіру до судової системи України лише за умови запровадження ефективної системи контролю за їхнім виконанням та реальної відповідальності винних осіб у разі їхнього порушення.

Враховуючи те, що судова реформа повинна бути спрямована на адаптацію до законодавства Європейського Союзу, поза увагою залишилась наявна політична

залежність судової гілки влади. Європейські принципи судочинства виключають тиск з боку держави на правосуддя, однак, на жаль, у новому Законі відповідних змін немає, що, на нашу думку, є одним із найбільш значущих недоліків.

Позитивною зміною є те, що відповідно до положень нового Закону для отримання суддівської посади кожний повинен пройти конкурсний відбір, який проводить Вища кваліфікаційна комісія суддів України, що дає змогу зробити призначення суддів на посади більш прозорим, а також проведення переатестації судді, що дасть змогу зробити їх більш професійними.

Не менш цікавою зміною є надання можливості громадськості впливати на професіоналізм суддів, що має реалізовуватись завдяки регулярному оцінюванню суддів за участю громадських організацій в оцінюванні їхньої роботи під час розгляду справи.

Лише закріплення на законодавчому рівні нових норм ніяк не забезпечить їхньої практичної реалізації, оскільки необхідно передбачити дієвий механізм їхнього втілення на практиці. Адже лише реалізація заходів, закріплених Законом, дасть змогу посилити утвердження у суспільстві верховенства права, законності, прозорості та сприятиме відновленню довіри до суду і суддів.

Таким чином, від нового закону можна очікувати масового звільнення суддів, як тільки запрацює нова Вища рада юстиції. На жаль, новий закон зберіг можливість для політичного контролю за кар'єрою судді. Самі ж повинні бути пильними, щоб процес реформування відповідав потребам суспільства й узгоджувався з європейськими стандартами.

Список використаної літератури:

- 1) Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. -1996.-№30. -Ст. 141.
- 2) Закон України «Про очищення влади»// Відом. Верхов. Ради України 16.09.2014.- № 1682-УП
- 3) Закон України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні» // Відом. Верхов. Ради України від 08.04.2014 № П88-VII
- 4) Закон України «Про забезпечення права на справедливий суд» // Відом. Верхов. Ради України від 12.02.2015 № 192-VIII
- 5) Формула судової реформи.- Центр Політико-правових реформ.- Роман Куйбіда.- 05 лютого 2015
- 6) Спідометр реформ// Електронне посилення: <http://eu.pravo.org.ua/>

Відмежування корупційних адміністративних правопорушень від злочинів

Какун В.В. - студентка навчально-наукового інституту права і психології Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: викладач кафедри загально-правових дисциплін навчально-наукового інституту права і психології Національної академії внутрішніх справ - **Юрковська Л.Г.**

На сьогоднішній день в Україні прийнято та діє певна кількість нормативно-правових актів, яким врегульовуються питання боротьби з корупцією, проте існує проблема розмежування адміністративних та кримінальних корупційних правопорушень, яку досліджують вчені: Д.М. Белов, Ю.М. Бисага, В.В. Галунько, Ю.В. Гридасов, І.А. Дьомін, А.А. Іванищук, О.О. Онищук, М.М. Палінчак, І.М. Різак, В.І. Чечерський.

Мета роботи полягає в тому, щоб на основі аналізу теорії адміністративного і кримінального права та чинного антикорупційного законодавства встановити критерії розмежування адміністративних та кримінальних корупційних правопорушень.

Корупція є вкрай негативним явищем, її суспільна небезпечність полягає у тому, що вона: підриває авторитет держави, завдає шкоди утвердженню демократичних основ